

VVA ARISTAEUS,
ALUMNIVERENIGING
HOGESCHOOL
VAN HALL LARENSTEIN

MAGAZINE 1•2022

**Online Carrièreweek: Vind je
droombaan!**

**Boswachters over hun mooiste
denkbare beroep**

**Thea Smit combineert voedsel,
consumententrends en
ontwerpen**

VVA-A Magazine is het ledenblad van alumni-
vereniging VVA Aristaeus van hogeschool
Van Hall Larenstein en Helicon MBO Velp.

Hoofredactie

Ria Dubbeldam (GAW)

Redactie

Robin Bromberg, Leonie Heutinck, Edwin Vriezen

Ledenadministratie

VVA Aristaeus

Postbus 350, 6880 AJ Velp

T 026-3695725

E els.themmen@hvhl.nl

www.vva-larenstein.nl

www.aristaeus.nl

Advertentieverkoop

Medialijn bv, Sandra Hepping

T 0314-763735

E s.hepping@medialijn.nl

Opzeggen lidmaatschap

Schriftelijk voor 1 december 2022.

Copyrights

Het auteursrecht berust bij de uitgever en de
auteurs. Overname van artikelen wordt
gewaardeerd, mits voorzien van een deugdelijke
bronvermelding.

Aansprakelijkheid

De uitgever en auteurs streven naar juistheid van
de informatie. De uitgever en auteurs aanvaarden
geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg
is van handelingen gebaseerd op onze informatie.

Bestuur VVA Aristaeus

Voorzitter / IJsbrand Velzeboer,

ijsbrand@vva-aristaeus.nl

Vice-voorzitter / Gerben Donker,

gerben@vva-aristaeus.nl

Penningmeester / Michel Tol,

michel@vva-aristaeus.nl

Secretaris / Ninja Blok,

ninja@vva-aristaeus.nl

Algemeen / Paul Eugelink,

paul@vva-aristaeus.nl

Druk / Senefelder Misset B.V.

Vormgeving / GAW ontwerp+communicatie,
Wageningen

Oplage / 3.000

Coverfoto / Bart van der Aa, foto

Natuurmonumenten

ISSN 1879-422X

Yuverta

Vind je droombaan via VVA Aristaeus!

Onze online Carrièreweek komt eraan. Van 14 tot en met 17 maart presenteren bijna zeventig bedrijven en organisaties zich aan studenten en pasafgestudeerden. Na het geslaagde event van vorig jaar organiseren we opnieuw een online editie. Bedrijven krijgen alle ruimte om te laten zien waar zij voor staan en wat voor afgestudeerden en medewerkers ze zoeken. Studenten worden net als vorig jaar in workshops uitgedaagd met bijvoorbeeld een leuke casus, interactieve discussie of educatief spel. En wellicht is de volgende editie weer een fysiek event.

De meeste donkere dagen liggen weer achter ons en we hebben dan ook als bestuur het verlichtende nieuws te brengen dat de fusie tussen alumniverenigingen VVA Velp en Aristaeus Leeuwarden, officieel met terugwerkende kracht per 1 januari 2021 rond is. Een mijlpaal voor ons als bestuur en voor alle leden die nu samen tot één professionele alumnivereniging behoren. Deze mijlpaal zorgt voor veel nieuwe kansen zoals het samenbrengen van kennis, disciplines en een meer integrale benadering van excursies en lezingen.

We zijn dan ook enthousiast dat we weer fysieke activiteiten kunnen organiseren. Een mooi activiteitenprogramma staat klaar voor het nieuwe jaar. De aftrap was op 5 februari een excursie naar de herders van Balloo in Drenthe. Deelnemers kregen instructies om zelf schapen te drijven en dit in de praktijk onder begeleiding toe te passen! Houdt onze agenda op de vernieuwde website www.vva-aristaeus.nl in de gaten voor meer leuke activiteiten!

Vanuit het bestuur doen wij de urgente oproep naar enthousiaste medebestuurders die ons willen versterken in het uitrollen van een nieuwe vereniging. Als bestuur streven we naar een professionele en aantrekkelijke vereniging om bij aan te sluiten van student tot ervaren professional. Mocht je interesse hebben om vrijblijvend eens met ons in gesprek te gaan, stuur dan je bericht naar ninja@vva-aristaeus.nl.

Wij hopen op een mooie start van dit jaar met veel leuke activiteiten en nieuwe enthousiaste leden!

En weet je dat je als student gratis lid kunt worden van onze vereniging? Geef je snel op via onze website www.vva-aristaeus.nl. Je krijgt dan dit magazine standaard toegezonden en je kunt meedoen aan de activiteiten. Welkom dus!

Hartelijke groet,

Ninja Blok,

namens het bestuur van VVA-Aristaeus

Het bestuur van VVA Aristaeus. Voorste rij: Paul Eugelink, Michel Tol, Jan Nijhuis (aspirant-lid), IJsbrand Velzeboer; tweede rij: Gerben Donker en Ninja Blok.

INHOUD • 1 • 2022

6 Boswachter: het mooiste denkbare beroep

Is boswachter een droombaan? Jazeker zeggen boswachters, ze hebben het mooiste denkbare beroep. Abe van 't Wout, Manon van Wesel en Bart van der Aa lichten het toe.

10 ‘We proberen plantaardige kopieën te maken die “het halen” bij vlees

Als directeur New product development bij Vion Food Group komen voor Thea Smit al haar interesses samen: voedsel, consumenten-trends en ontwerpen.

14 ‘Achter kunstgrassportvelden gaat een hele wereld schuil

Theo Ceelen richtte met zijn broer André in 2001 CSC Sport op. Tien jaar later is het bedrijf voor aanleg en onderhoud van kunstgrasvelden uitgegroeid tot marktleider in de aanleg van kunstgrasvelden in Nederland. Hun succes?

16 Stelling: ‘Ik werk bewust toe naar mijn droombaan’

We vragen het zes jongeren. Verheug je je erop om straks een zinvolle bijdrage te gaan leveren aan de samenleving?

20 Studieloopbaanbegeleiding: belangrijker dan je denkt

Studieloopbaanbegeleiding (SLB) is een serieus onderdeel van de opleiding. Dat hebben velen tijdens de lockdown ervaren. Los van corona zal SLB een prominentere plek in het onderwijs krijgen.

27 VVA-A Excursies in 2022

VVA Aristaeus heeft een mooi excursieprogramma opgesteld. Die naar het Griftpark middenin in Utrecht stond al eerder gepland. Coronamaatregelen gooiden roet in het eten. Nu gaat het ervan komen.

28 Blue Print: beplanting van de toekomst op Floriade 2022

Hoe fantastisch is het wel niet om als student een ontwerp voor de Floriade te maken én dat uit te voeren! Het overkomt vierdejaars T&L-deeltijdstudent Chris Pluymackers.

En verder:

VVA-A nieuws, VVA-A activiteiten en advertorials

Online Carrièreweek: Vind je droombaan!

Dit magazine staat in het teken van de online Carrièreweek van 14 t/m 17 maart. Kijk rond op de online Carrièremarkt en ontdek welke prachtige kansen er voor jou liggen. Meld je aan voor de workshops via www.vva-aristaeus.nl.

Wie weet vind je er wel je droombaan. Thea Smit heeft die al gevonden. Als directeur New product development bij Vion Food Group heeft zij de leukste baan van de wereld, zegt ze in dit magazine. Stefan Oelderink vertelt hoe hij zijn passie voor voetbal combineert met de aanleg van sportvelden. En hoe is het om boswachter te zijn? Wordt het beroep niet geromantiseerd? Lees verder in dit magazine.

VVA-A excursie naar de schaapskudde van Balloo

Op 5 februari was de aftrap van de eerste excursie van dit jaar: Balloërveld. Samen met herderin Marianne Duinkerken en haar 400 Drentse heideschappen gingen we op stap. Landschapsbeheer is de belangrijkste taak van deze kudde. Onderweg vertelde Duinkerken over het landschap, de prehistorische grafheuvels en de middeleeuwse karrensporen die deel uitmaakten van de route Groningen-Coevorden. 'Waar zijn de lammetjes?',

kreeg ze als vraag. Marianne Duinkerken reageerde ietwat verbolgen. Het is tegennatuurlijk om begin februari al lammetjes te hebben. De kudde wordt natuurlijk beheerd en daarbij hoort een natuurlijke geboorte, gewoon in het veld. De opdracht om als groep schapen te drijven was nog best lastig. Uiteindelijk kwamen we aan bij het juiste veld.

Nieuwe excursies: zie pagina 21.

- Meer dan 60 deelnemende bedrijven
- 40 interessante workshops waar je aan kunt deelnemen
- kick-off: maandag 14 maart 16.00 uur
- VVA Aristaeus-magazine afgestudeerden-special voorafgaand aan de online-Carrièredagen

VVA Aristaeus Alumnivereniging Hogeschool Van Hall Larenstein

van hall larenstein university of applied sciences

maandag 14 t/m donderdag 17 maart 2022

WEEK VAN DE ONLINE-CARRIÈRE-DAGEN!

Meld je aan voor deelname aan de workshops via de QR-code!

Contributie voor leden in 2022

De contributie voor 2022 voor lidmaatschap van VVA Aristaeus is bij de oud VVA-Larenstein-leden geïnd. Bij voorkeur wordt het bedrag automatisch geïncasseerd, maar het kan ook zijn dat u een betalingsverzoek heeft ontvangen. Als u reeds heeft betaald: onze dank hiervoor. De oud-leden van Aristaeus hebben tot nu toe altijd zelf de contributie moeten overboeken naar de Rabobankrekening van Aristaeus. Eind 2021 is daarvoor een verzoek verstuurd. Om de contributies en werkwijzen van de beide voormalige verenigingen

zoveel mogelijk gelijk te trekken, gaat dit veranderen. Dit jaar willen wij ook de contributie van de oud-Aristaeus-leden bij voorkeur automatisch innen. Daarom zullen wij vlak na de zomer incasseren via de ING rekening NL46INGB0000947270 onder de naam VVA Aristaeus. Mocht u deze werkwijze niet wensen, dan kunt u dit melden bij het bureau, els@vva-aristaeus.nl. De contributie voor 2022 voor deze leden is vastgesteld op €25,-.

Gezocht: afgestudeerden van HBCS-diplomajaar 1981

Op 14 mei 2022 wordt er in Arnhem een reünie georganiseerd voor de HBCS-gediplomeerden van 1981. Toen nog één Bosbouwklas, één Groenklas, één natte en één droge Cultuurtechniekklass. Inmiddels zijn 85 oud-leerlingen in beeld. De volgende missen nog: Hans van Dam, Joost Heijs, Bert Hemmes, Peter van der Knaap, O. Moison, T. Nijkamp, A.B.J. Schuurman, P.H. Vervoort en K. Zijlstra. Kunt u helpen? Graag mailen naar Jan Hijn ter Steege, jtsteege@minszw.nl of 06-51430883.

Het raadsel van de mysterieuze tegel in hartje Arnhem!

In een radioquiz van de Arnhemse radiozender twintig jaar geleden kwam een vraag over een intrigerende tegel in hartje stad: 'Arnhem Dank. Roest Rustig. MBCS '62'. Niemand die er toen meer over kon vertellen. Jan in 't Veld probeerde het tien jaar later uit te zoeken en nu tien jaar later opnieuw. Inmiddels weet hij dat de

tegel is neergelegd door afzwaaiers van de Middelbare Bosbouw en Cultuurtechnische School (MBCS), een voorloper van Yuverta mbo Velp. Als dank voor de genoten opleiding destijds in villa Sonsbeek en de gastvrijheid van de stad. In 't Veld: 'De afgestudeerden volstonden niet met het leggen van die tegel. Na

toestemming van de burgermeester begroeven ze er attributen onder: een schop en een bijl. Het ceremonieel trok grote aandacht, zoals blijkt uit de *Arnhemse Courant* van 29 juni 1962.' In 't Veld is momenteel bezig met een artikel over deze tegel voor het *Arnhems Historisch Tijdschrift*. Heel graag komt hij in contact met studenten van destijds,

onder meer om de originele foto in het tijdschrift te kunnen publiceren of om ernaar te kunnen verwijzen. Hoe mooi zou dat zijn. Op 29 juni is het zestig jaar geleden dat deze opzienbarende actie in Arnhem heeft plaatsgevonden, en de tegel ligt er nog steeds. U kunt contact opnemen met Jan in 't Veld via intovela@hetnet.nl of 0481-378618

Student of net afgestudeerd? Word gratis lid

We heten je welkom bij onze vereniging als je student (vanaf het 2e jaar) of afgestudeerd bent bij Hogeschool Van Hall Larenstein (of rechtsvoorgangers) of Yuverta mbo Velp (of rechtsvoorgangers). Als student ben je gratis lid. Voor pasafgestudeerden gelden aantrekkelijke instapprijzen. Meer informatie: www.vva-aristaeus.nl. Meld je aan via administratie@vva-aristaeus.nl

Doorstuderen?

Schrijf je in voor de **online** open dag op
24 februari 2022

Of de **campus** open dag op
28 april 2022!

www.wur.nl/masteropendag

Manon van Wesel: 'Ik heb de juiste weg bewandeld om te komen waar ik nu ben.'

Boswachter: het mooiste denkbare beroep

In deze VVA-A Magazine hebben we het over droombanen. Is boswachter zo'n droombaan? Wim Huijser zocht het uit en schreef er een boek over: *Het pad van de boswachter. Wandelgesprekken over een droombaan.* Verspreid over heel Nederland sprak hij boswachters over hun werk. John Ridders, opleidingsmanager Bos- en Natuur beheer bij Hogeschool Van Hall Larenstein in Velp, vroeg hij naar de opleiding en tendensen in de arbeidsmarkt.

'Er zijn legio studenten die binnenkomen met de gedachte dat boswachter een echte buitenfunctie is', zegt John Ridders. 'Sommigen komen al gauw tot de conclusie dat je op hbo-niveau veel meer kantoorwerk hebt dan bij een mbo-functie. Als we in het eerste jaar studenten zien die beter op hun plek zijn in een uitvoerende buitenfunctie, proberen we hen naar onze 'buren' Yuverta mbo Velp (voorheen Helicon) te begeleiden. Tussen de scholen is een goede afstemming.' Omgekeerd gebeurt natuurlijk ook veelvuldig: veel mbo-studenten stromen door naar HVHL. Wat de functie van boswachter precies inhoudt, heeft volgens Ridders veel te maken met de doelstelling van de organisatie. 'Staatsbosbeheer heeft een multifunctionele doelstelling, waarbij ook aan houtproductie wordt gedaan. Natuurmonumenten kijkt veel meer naar natuur, recreatie en cultuurhistorie. Maar het heeft ook met de locatie te maken. In Oost-Nederland

zijn grote oppervlakten natuur en is het minder druk bevolkt. In het westen is de complexiteit van het beheer groter. Daar gaat het steeds meer om communicatie. Als je daar niet goed in bent, kun je het wel vergeten.'

Toenemende interesse

De komende jaren zullen veel oudere boswachters uitstromen. Dat er een jongere generatie deels ontbreekt komt ook doordat in de periode dat Henk Bleker staatssecretaris was op Economische Zaken, Landbouw en Innovatie er flink op natuurbeheer is bezuinigd. Er kwam mondjesmaat nieuwe aanwas bij. 'Maar nu gaan veel medewerkers met pensioen en worden er meer jongere boswachters gevraagd. Daarnaast is ook de interesse voor de opleiding Bos- en Natuurbeheer sterk toegenomen, helemaal in de coronatijd.' Veel natuurorganisaties vrezen een kennisdrain. Die kan alleen worden voorkomen door tijdig daarop te

anticiperen. 'Een tijd terug werden veel mensen aangenomen die niet uit Velp kwamen, zoals juristen en mensen uit het verzekeringsvak die wat anders wilden. Binnen de organisaties werden ze opgeleid. Nu wordt er weer veel meer kennis gevraagd. De grote organisaties willen weer studenten die grondig zijn geschoold in ecologie. De beheerder of boswachter op hbo-niveau was tot voor kort iemand die veel met plannen maken bezig was. Je zag nog wel eens dat het werk van de plannenmaker in de dagelijkse praktijk niet goed aansloot bij dat van de uitvoerder. Maar nu gaat het steeds meer om het aansturen van werknemers. Dan moet je wel weten wat die doen. Praktijkkennis is daarom zeer belangrijk.'

Betekenisvol bezig zijn

Door de groeiende aandacht voor natuur in de maatschappij neemt het studentenaantal in Velp toe, ook het aantal deeltijdstudenten. Ridders: 'Veel overstappers willen iets betekenisvol gaan doen. Vaak schrikken zij wel van de terugval in salaris, maar daar staat tegenover dat ze in een wereld kunnen gaan werken die ze als veel prettiger ervaren.' Dat mag dan zo zijn, alles heeft een

schaduwkant. Uit de tientallen gesprekken die Wim Huijser met boswachters heeft gevoerd, kwam ook steeds toezicht en handhaving voorbij. Met name boswachters die tegelijk bijzonder opsporingsambtenaar (boa) zijn, ervaren steeds vaker stress door publiek dat weigert zich aan de regels te houden. Alleen al het aantal mensen dat willens en wetens hun honden laat loslopen in gebieden waar dat verboden is, leidt tot frustratie. In veel natuurgebieden komen daar problemen bij als stropen, vuil storten, mountainbiken op verboden paden en illegaal feestvieren. En toch waren vrijwel alle boswachters die Huijser sprak het erover eens: ze hebben het mooiste denkbare beroep.

Uitdagingen in het Amsterdamse Bos

Abe van 't Wout is boswachter ecologie bij gemeente Amsterdam. Zijn werkterrein is het Amsterdamse Bos. In 2014 werd hij uitgenodigd om te solliciteren. Ze kenden hem al als stagiair van de mbo-opleiding Bos- en Natuurbeheer in Velp. Zijn eerste reactie was: 'Dat ga ik niet doen, want dan ben ik vooral met recreatie en mensen bezig. Dat ligt mij helemaal niet, ik wil lekker met de natuur bezig

Bart van der Aa vindt het mooi om het levenswerk van zijn opa en vader voort te zetten.

zijn. Mijn interesse was altijd zeldzame natuurtypes en -soorten. Maar na het inwinnen van wat adviezen in het werkveld, heb ik toch gesolliciteerd. Het is wat kortzichtig om te denken dat alles draait om gebieden met hoogwaardige natuur. Ook hier kun je een flinke bijdrage leveren aan het verhogen van de natuurkwaliteit. Juist op plekken waar heel veel mensen komen, is het extra belangrijk om te zoeken naar het juiste evenwicht. Hoe kun je mensen laten genieten en tegelijk natuur ontwikkelen? Daar ben ik steeds meer uitdaging in gaan zien.'

Verhaal maken dat mensen boeit

Naast zijn werk is Van 't Wout ook student van Hogeschool Van Hall Larenstein! Momenteel zit hij in het laatste jaar van de deeltijdopleiding Bos- en Natuurbeheer. 'Ik wil mijn kennis blijven verdiepen en voel nu al de heimwee dat het straks afgelopen is. Dat enthousiasme dat ik ook vind bij studiegenoten en docenten wil ik vasthouden. Je merkt dat iedereen er zijn hart heeft liggen.' Wat hij na zijn

Het Amsterdams Bos, het werkdomein van Abe van 't Wout.

Abe van 't Woud: 'Ook in het Amsterdamse bos kun je een flinke bijdrage leveren aan het verhogen van de natuurkwaliteit.'

opleiding gaat doen weet hij niet. Aan carrièreplanning doet hij niet. Waarschijnlijk blijft hij nog wel even in het Amsterdamse Bos. Een beperkt deel van zijn werk draait om educatie en het geven van excursies, voor zowel kinderen als vakgenoten. In de loop der jaren heeft hij er plezier in gekregen. 'Je kunt mensen echt enthousiast maken voor waar jij zelf enthousiast over bent. Daarmee draag je bij aan natuurbeheer in algemene zin. In mijn eigen familie heeft iedereen een passie voor de natuur. Voor mij is dat altijd iets vanzelfsprekends geweest. Daar ligt de sleutel. Het is belangrijk dat je die liefde al heel vroeg meekrijgt.'

Juiste weg bewandeld

Manon van Wesel wist op de middelbare school eigenlijk niet goed wat ze wilde worden. Ze sportte ontzettend graag en was veel in de natuur. Toen ze moest kiezen, is ze een sportopleiding gaan doen. De interesse in ecologie en natuurbeheer bleef. Ze besloot Diermanagement te gaan studeren bij HVHL in Leeuwarden. In 2017 studeerde ze af. Vervolgens plakte ze er de deeltijd mbo-opleiding Bos- en Natuurbeheer bij Yuverta mbo Velp eraan vast. 'Ik wilde graag een leerlingplek bij een terreinbeherende organisatie. Je volgt

dan een dag in de week de deeltijdopleiding en de rest van de week werk je als leerling. Ik wist een leerlingplek te bemachtigen bij It Fryske Gea. Ik heb deze stap bewust gemaakt om de praktische en technische kant van het vak te leren zoals motorzagen, bosmaaïen en afrasteren. Zo vergrootte ik ook mijn kans op een baan als boswachter. Net vóór de start van mijn tweede leerjaar solliciteerde ik op een functie bij Staatsbosbeheer Súdeast-Fryslân en werd ik – heel blij verrast – aangenomen. Mijn tweede leerjaar heb ik afgemaakt bij Staatsbosbeheer.' Alles viel op zijn plek. 'Ik heb de juiste weg bewandeld om te komen waar ik nu ben.' Van Wesel houdt zich vooral bezig met communicatie en voorlichting, en daarnaast met recreatieve en jachtzaken. Om alles wat er gebeurt in informatiebrieven aan de omgeving en de pers te kunnen uitleggen, moet ze goed op de hoogte zijn van het beheer en de ecologie in het gebied. Zo wordt met Europese subsidie de waterkwaliteit verbeterd en worden de historische legakkers in Natura 2000-gebied de Rottige Meente beschermd. 'Als we niets doen brokkelen de legakkers langzaam aan af door golfslag en de

ganzen die er vertoeven. Wat betreft de waterkwaliteit: door te voedselrijk water neemt in de trekaten de groei van algen en bodemwoelende vissoorten toe. Het opwervelende slib maakt het water troebel en dat heeft tot gevolg dat onderwaterplanten zich niet kunnen ontwikkelen. De maatregelen die we nemen bestaan onder andere uit het verplaatsen van vissen. Dat is specialistisch en arbeidsintensief werk. Het hele project zal nog wel enige jaren in beslag nemen. Maar zo stellen we de toekomst van dit bijzondere gebied veilig en kunnen we de soorten in de Rottige Meente behouden.'

Derde generatie

Voor Bart van der Aa was een opleiding Bos- en Natuurbeheer bij Hogeschool Van Hall Larenstein Velp vanzelfsprekend. Hij komt uit een echte boswachtersfamilie. Hij droomde er al op jonge leeftijd van dat hij boswachter zou worden. Sinds 2009 is hij boswachter bij Natuurmonumenten, beheereenheid Noordoost-Brabant & Rijk van Nijmegen. 'Mijn opa werd hier 1953 bosbaas. Toen hij begin jaren 1981 overleed nam mijn vader – destijds boswachter in de Achterhoek – de boswachterij over. Inmiddels ben ik alweer 12,5 jaar de derde generatie boswachter. Mijn vader is dit jaar met pensioen gegaan maar nog steeds actief als vrijwilliger. Bij Natuurmonumenten is het heel bijzonder dat het beheer van vader op zoon overgaat. Dat geeft toch een heel andere betrokkenheid.' Hij vindt het mooi om het levenswerk van zijn opa en vader voort te zetten. 'In de wereld van natuurbeheer is het van belang dat je heel lang eenzelfde lijn kunt doorzetten. Je moet niet constant switchen van visie, daarmee vertraag je de ontwikkelingen. We hebben hier ook nog wel een lange weg te gaan naar een meer gemengd en klimaatbestendig bos. Die klimaatverandering dwingt ons het bos nog beter te gaan beheren.'

TEKST RIA DUBBELDAM*,
FOTO'S WIM HUIJSER, STAATSBOSBEHEER,
NATUURMONUMENTEN EN GEMEENTE
AMSTERDAM

* De tekst is gebaseerd op interviews/wandelgesprekken in Het pad van de boswachter – Wandelgesprekken over een droombaan, Wim Huijser, KNNV Uitgeverij, ISBN 9789050118477, €24,95.

‘We werken op het snijvlak van infra en groen’

‘Door onze integraliteit van beheer en onderhoud, maar ook aanleg en advies zijn we voor studenten en pasafgestudeerden een ontzettend leuk bedrijf om in te opereren. Bij Van Doorn vind je alle facetten van wat er in de buitenruimte gebeurt.’ Arnout van Doorn, afgestudeerd tuin- en landschapsinrichter, prijst het familiebedrijf graag aan.

Van oorsprong is Van Doorn een klassiek aannemersbedrijf voor onderhoud en beheer van de openbare ruimte. Gaandeweg zijn er diverse disciplines bij gekomen. Arnout: 'We werken op het snijvlak van infra en groen. Zelf krijg ik daar ontzettend veel energie van. Iedere dag sta ik fluitend op. In de buitenruimte is integraliteit niet meer weg te denken. Het is maatschappelijk waardevol wat we doen.'

Het was Arnouts opa die het bedrijf in 1963 samen met vier broers oprichtte. Begin jaren 90 trad de tweede generatie aan. Inmiddels is het bedrijf uitgegroeid tot een onderneming met 350 medewerkers, waarvan er achttien familie zijn in uiteenlopende functies. Arnout is technisch adviseur. Hij moet er niet aan denken om op de directeursstoel te zitten. 'Ik houd me veel liever bezig met de inhoud.' Het duurde wel even voor hij het op goede spoor zat. Na afwisselend leren en werken, ontdekte hij op z'n 25ste dat zijn interesse meer bij het groen dan bij het grijs ligt. Hij begon alsnog aan de studie Tuin- en Landschapsinrichting en studeerde in 2017 cum laude af op planuitwerking en realisatie.

Na een jaartje elders stapte hij in het familiebedrijf. Maar niet als calculator, waar een oom hem voor benaderde. Samen met zijn afstudeermaatje schreef hij een businessplan om de disciplines technische uitvoeringstekeningen, bestekken schrijven en adviesdiensten verder uit te bouwen. 'Want sinds de UAV-gc onderhoudscontracten van met name Rijkwaterstaat maar ook provincies, worden veel management- en adviesvraagstukken bij de markt neergelegd. Sinds die tijd zijn advisering en technisch ontwerpen onderdeel van ons bedrijf, maar door ons businessplan van 2018 gaat het hard. Nu ruim drie jaar verder zoeken we nieuwe mensen voor de functies. Dus ja, het gaat goed. Als praktisch uitvoerend bedrijf hebben we voor opdrachtgevers een groot voordeel. Onze technische tekeningen kunnen we in vroeg stadium bij onze interne uitvoeringstak toetsen. Door hun bevindingen in het technische ontwerp mee te nemen, kunnen we efficiënte inrichtingen tekenen, wat leidt tot een beter eindresultaat van het project.'

Mooie projecten zijn er te over. Arnout noemt als voorbeeld de transformatie van een kantorenpark tot studentenhuisvesting. 'We werken het ontwerp voor de verharding maar ook rioolontwerp uit en maken het groenplan; ofwel we doen de volledige inrichting van de buitenruimte.'

Van Doorn verricht ook flora- en faunascans en stelt ecologische werkprotocollen op. 'Daarin groeien we sterk, daar liggen echt kansen. Maar ook krijgen we steeds vaker verzoeken voor groenbeheerplannen. We verschuiven van de traditionele aannemer naar één die ook advieswerk doet. Naast een aantal afgestudeerden land- en watermanagement voor de GWW-sector, hebben we ook plek voor tuin- en landschapsinrichters. Mijn opleiding T&L is natuurlijk met kop en schouders de mooiste wat Larenstein te bieden heeft! Onlangs hebben we een T&L-stagiair management van de leefomgeving gehad. Duurzaamheid is in ons bedrijf natuurlijk ook een hot item.' Van Doorn heeft als laagdrempelig, informeel bedrijf met een sterke familiecultuur voor allerlei studenten en pasafgestudeerden van Hogeschool Van Hall Larenstein een plek.

Kijk voor meer informatie naar de workshop tijdens de online Carrièreweek.

tekst Ria Dubbeldam

‘We proberen
plantaardige
kopieën te
maken die
“het halen”
bij vlees’

INTERVIEW THEA SMIT

Ze heeft de leukste baan van de wereld, zegt Thea Smit. Als directeur New product development bij Vion Food Group komen al haar interesses samen: voedsel, consumententrends en ontwerpen. Haar kennis zet ze in voor nieuwe vleesproducten en vleesalternatieven. Vion Food, toch vooral bekend van slachterijen en vleesverwerking, verbreedt in snel tempo haar horizon van vleesleverancier naar proteïne supplier..

‘Als je je droombaan wilt bereiken moet je nieuwsgierig blijven doorzetten en bij iedereen aangeven wat je leuk vindt of graag zou willen doen. Ik zie te vaak bij stagiairs dat ze wat voorzichtig zijn en zich niet uitspreken. Dat is het allerbelangrijkste als je een leuke carrière wilt hebben. Wees duidelijk. Als niemand weet wat je het liefste doet, blijft het je best bewaarde geheim.’

Thea Smit heeft van haar droom zeker nooit een geheim gemaakt. Van kinds af aan heeft ze een grote affiniteit met voedsel. ‘Ik ben opgegroeid op een akkerbouwbedrijf in Overijssel’, legt ze uit. ‘Mijn vader nam me als kind geregeld mee naar afnemers als Grolsch en CSM (tegenwoordig Cosun), omdat hij wist dat ik dat bijster interessant vond. Thuis hadden we een groentewinkeltje waar we aardappelen, groenten en eigen gemaakte salades verkochten. Ja, food, hygiëne, etiketten en bederf, en daarmee op de middelbare school de vakken biologie en scheikunde, hadden mijn interesse. Geweldig om bijvoorbeeld een beschimmelde boterham te bestuderen. Ook ontwerpen zat altijd al een beetje in mijn bloed. Zo geef ik graag een eigen draai aan recepten, ik verander er altijd wel iets aan.’

Natuurlijk carrièreverloop

Het mag dan ook geen verbazing wekken dat ze na de middelbare school besloot om, toen nog als Thea Dekker, Voedingsmiddelentechnologie te gaan studeren. Haar carrière ging vervolgens als een speer. Na haar afstuderen stuitte ze op een advertentie voor een managementtraineeship bij Zwanenberg Food Group, waarin werd aangegeven dat er veel mogelijkheden waren binnen het bedrijf. Ideaal voor haar, want ze wist nog niet precies wat ze wilde. Ja, iets met ontwikkeling, maar verder? ‘Een traineeship leek me een goed idee. Bij Zwanenberg groeide ik van trainee naar productontwikkelaar, naar hoofd productontwikkeling en vervolgens naar productontwikkelingscoördinator. Ze zagen dat mijn hart bij innovatie ligt. Uiteindelijk ben ik innovatiemanager geworden voor het hele concern met vestigingen in Nederland, de Verenigde Staten en Groot-Brittannië. Nu na dertien jaar bij Zwanenberg werk ik sinds twee jaar bij Vion Food Group. Het is allemaal heel natuurlijk verlopen.’

Plantaardige producten

Wat haar over de streep haalde om bij Vion te solliciteren was onder meer de nieuwe strategie van het

bouwen van gebalanceerde ketens van volume naar value, waarbij de nadruk wordt verlegd van zoveel mogelijk producten verkopen naar toegevoegde waarde en daarmee meer oog voor duurzame en gezonde producten, van vlees maar ook van plantaardige eiwitten. ‘Ik wist dat Vion de runderslachterij in Leeuwarden wilde gaan ombouwen tot de plantaardige fabriek ME-AT the alternative. Dat had mijn aandacht, ik was al enkele jaren bezig met vlees- en vegetarische producten en vind het een uitdaging om mee te werken aan andere eiwitbronnen. Vlees zal een belangrijke plek op het bord blijven innemen, maar we zullen ook steeds vaker vleesloze of vleesarme dagen inlassen. Inmiddels noemt 55 procent van de Nederlanders zichzelf flexitariër. Vleesalternatieven zijn daarom in opkomst, het is nog een kleine productgroep maar het gaat snel. Vion verkoopt inmiddels vegan producten onder private label in veertien landen. In Nederland, Duitsland, België en Denemarken liggen we bij in ieder geval één van de drie topretailers, maar ook bij veel kleinere supermarkten liggen de producten. Allemaal niet zo snel herkenbaar omdat we private label beleveren. Als ik even snel tel hebben we in Nederland nu 31 producten in de supermarkt.’

De echte smaak van vlees

Smit geeft een aantal voorbeelden van plantaardige producten als vers gehakt, verse hamburgers, verse worstjes, kebab, kipstukjes en schnitzels. ‘Op onze www.me-at.com zie je welke leuke producten we allemaal ontwikkeld hebben het laatste jaar. We proberen kopieën te maken van vlees. Daarmee willen we niet per se alleen de hardcore veganisten bereiken, maar iedereen die het paradeplekje op het bord gevuld wil hebben met producten die er niet alleen uitzien als vers vlees, maar ook zo worden bereid en lekker smaken. Voor die consumenten is het dan makkelijker om voor het alternatief te kiezen.’ Omdat plantaardige producten ondertussen ook te boek staan als niet al te gezond, zijn er gezondere plantaardige producten ontwikkeld met minder zout en minder verzadigde vetzuren. ‘Zo hebben we bijvoorbeeld hamburgers met Nutri-Scores* A, B en C, zodat de klant bewust kan kiezen. De kennis die we bij plantaardig opdoen, passen we ook toe bij het vlees, bijvoorbeeld door gezonde vetten aan vleesproducten toe te voegen en ongezonde eruit te laten. Zo ontstaat een mooie kruisbestuiving. Salami

‘Vlees blijft een belangrijke plek op het bord innemen, maar we zullen ook steeds vaker vleesloze of vleesarme dagen inlassen’

Thea Smit

Opleiding:

Voedingsmiddelentechnologie,
Hogeschool Van Hall Larenstein,
2006
MBA Food en Innovation,
Nyenrode business university
(70% gereed)

Carrière:

Van trainee tot
innovatiemanager bij
Zwanenberg Food Group,
2006-2019
Directeur New product
development bij Vion Food
Group, sinds november 2019

bijvoorbeeld bestaat uit 30 procent vet en misschien is dat helemaal niet nodig. De Nutri-Scores die landelijk voor producten geïmplementeerd gaan worden, zijn een belangrijk item in onze productontwikkeling.

Fresh & fast

Momenteel geeft Smit leiding aan dertien ontwikkelaars en drie stagiairs, verdeeld over vier locaties: Groenlo, Boxtel, Leeuwarden en Duitsland. Haar basis is Groenlo, maar ze gaat natuurlijk geregeld alle locaties af. Als directeur New Products is ze de verbindende schakel tussen de strategie van de businessunit Retail en de productontwikkelaars op de locaties die voor de businessunit nieuwe en vernieuwde consumentenproducten ontwerpen. 'Ik professionaliseer de werkprocessen, zorg voor betere communicatie onderling en met klanten en help bij het prioriteren van projecten en de opzet van onze proactieve informatie naar klanten. In de huidige samenleving gaat alles steeds sneller. Retailers willen niet meer zes weken wachten op een nieuw monster van een product, hoe we de werkprocessen kunnen versnellen werken we dus hard aan.'

Proactief ontwikkelen

De kunst is natuurlijk om de goede ideeën op te pikken. Smit vertelt hoe ze dat doet. 'Natuurlijk kijken we veel naar verkoopcijfers – wat wordt er verkocht? – en naar consumententrends. Je ziet dat er meer thuis gewerkt wordt en dat er meer thuis gekookt wordt. Wat geeft dat voor veranderingen in het consumentengedrag? Waar we voorheen veel keken vanuit vragen en eisen van retailers, kijken we nu meer naar consumentenwensen. Fresh & fast, de consument die in het hier en nu leeft, is een belangrijke nieuwe trend. De consument wil direct kunnen beslissen en bestellen. Als er vervolgens binnen 10 minuten de boodschappen kunnen worden bezorgd, ontstaat er steeds meer een grab&go maatschappij, maar dan wel met gezonde producten. Wij proberen retailers daarmee ook te inspireren. Twee keer per jaar maken we een *Vion Inspiration Magazine*, een mooie glossy met leuke nieuwe artikelen als een airfryer-rollade, een vegan stoofpotje of hamburgers met biersmaak. Zo ontwikkelen we ook avontuurlijk voedsel, geïnspireerd op verre landen, en maken we combinaties van vlees en groenten. Het zijn allemaal proactieve ontwikkelingen voor de retailer, onze klant. Naast de echt nieuwe ontwikkelingen hebben we de gewonere verbeteringstrajecten voor producten. Als een retailer graag een bepaald soort schnitzel wil, zullen we die ontwikkelen. Hoe dan ook willen we de beste leverancier zijn en om dat te organiseren doen we vergelijkende testen in

een panel van 75 consumenten. Het zijn allemaal verschillende invalshoeken om onze productontwikkeling naar een hoger plan te trekken en om te laten zien dat wij dé *protein suppliers* zijn, en daar heel transparant in zijn.'

Consumentenvertrouwen

In de Transparantiebenchmark, een initiatief van het ministerie van Economische Zaken en de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), heeft Vion begin december de eerste plek in de categorie Voedsel en Dranken bemachtigd. 'Vion was in 2014 de eerste vleesverwerker die rapporten van de NVWA-keuringen openbaar maakte. Ze zijn altijd openbaar, ook als ze negatief uitpakken. Verder is onze strategie gebaseerd op het bouwen van gebalanceerde ketens: een goede samenwerking met boeren, veevoederleveranciers en andere ketenpartijen. Wij proberen echt het voorbeeld te geven hoe je consumentenvertrouwen kunt krijgen. Vertrouwen is belangrijk in een branche die geregeld met voedselchandalen en misstanden met dierenwelzijn wordt geassocieerd. Dat imago is slecht voor iedereen in de branche. Wij proberen het anders te doen en zien dat dat vruchten afwerpt. Zo wordt flink geïnvesteerd in block chain: in de hele keten houden we alle documenten die bij het product horen up to date. Daardoor ontstaat er een aaneenschakeling van betrouwbare documenten die garanderen dat het product verantwoord is voortgebracht.'

Nieuwe ketens

In de verwerking van vlees heeft Vion een traditie met gebalanceerde ketens met onder meer veehouders opgebouwd. Nu staat het concern aan de lat iets soortgelijks voor vleesalternatieven te doen met grondstoffen uit plantaardige gewassen, die dus door akkerbouwers worden voortgebracht. Waar komen die grondstoffen voor de plantaardige producten zoal vandaan? Soja bijvoorbeeld komt immers uit het buitenland. Smit: 'Klopt. Grondstoffen als soja moeten we nog importeren, maar ze zijn wel altijd van duurzame oorsprong; er wordt geen regenwoud voor gekapt. We proberen ondertussen steeds meer grondstoffen uit Nederland en andere Europese landen te krijgen. In Nederland starten we met een paar kleine ketens. Zo werken we samen in het consortium Zeeland Bonenland aan eiwitten van eigen bodem. Het is de bedoeling dat vleesalternatieven van Nederlandse veldbonen al op korte termijn hun weg naar de supermarkt vinden. Hou het dus in de gaten.'

TEKST RIA DUBBELDAM,
FOTO'S HANS DIJKSTRA-GAW.NL

'Je krijgt bij ons alle kansen om te groeien'

'We zoeken nieuwe medewerkers. Altijd! En er is volop plek voor stagiairs', zegt mede-eigenaar Myrte Tijnhuis van Tijnhuis Ingenieurs. 'We richten ons met name op waterbod- en baggerwerken in stedelijke en landelijke gebieden.'

Wat betreft stageplekken is Tijnhuis Ingenieurs vooral vanaf het derde studiejaar een interessante werkplek. 'Als student kun je dan het meest bij ons leren, en wij krijgen er als bedrijf dan ook wat voor terug.' Myrte bespreekt vooraf wat studenten het liefste willen doen. De een loopt bij voorkeur mee in projecten, de ander voert gericht een opdracht uit. 'We zien studenten groeien wanneer ze meedoen in het reilen en zeilen van ons bedrijf en kennis opdoen van het vakgebied.'

Hoorn is de thuisbasis van Tijnhuis Ingenieurs. Myrte's vader Hans begon er zo'n vijftien jaar geleden het bedrijf. Inmiddels zijn er drie locaties. De centraal gelegen

locatie in Amersfoort groeit flink. Verder is er nog een kleinere vestiging in Joure. 'Toen ik in 2017 in het bedrijf stapte, waren we met circa 35 medewerkers, nu zijn het er 55. Dat komt doordat we erg aan het professionaliseren zijn, maar het heeft ook sterk te maken met de markt.' Veel collega's hebben een Van Hall Larenstein-achtergrond. 'Voor hbo'ers hebben we vooral adviesfuncties. Meer dan de helft van onze mensen is adviseur. Onze corebusiness is waterkundig onderzoek als voorbereiding van baggerwerkzaamheden, maar de data die we al jaren verzamelen in onze projecten worden steeds belangrijker. We hebben een schat aan waardevolle informatie die we via onze eigen software toegankelijk maken voor opdrachtgevers.

Bij Tijnhuis krijgen nieuwe medewerkers al snel eigen verantwoordelijkheid. 'Bij ons begin je niet onderaan de ladder, maar doe je lerend werkervaring op. Als pasafgestudeerde krijg je iemand toegewezen die je inwerkt en begeleidt, zeker het eerste jaar. Redelijk snel krijg je een eigen project waar je projectleider van wordt. Je hebt recht-

streeks contact met opdrachtgevers en overlegt met collega's over de insteek van het project. Alles rondom het project regel je zelf. Van de planning tot aan het versturen van facturen. Je krijgt de kans om te groeien in je werk en ondertussen heb je een team om je heen waaraan je alles kunt vragen. Ik merk dat nieuwe medewerkers daar heel blij van worden.'

Goed om te benoemen, vindt Myrte, is de ruimte voor persoonlijke ontwikkeling. 'Dat uit zich in: een jaarlijks opleidingsplan met interne en externe trainingen en cursussen. Zo krijg als je hier komt werken standaard een schrijfcurcus. Wanneer je ongeveer een jaar bij ons bent, kun je een persoonlijk ontwikkelingsplan met mij opstellen: we kijken naar waar jij over twee jaar wilt staan en hoe we daar systematisch naartoe kunnen werken. Werk je langer bij ons, dan is er een extern traject genaamd 'De adviseur van de toekomst' waarin wordt ingegaan op wie je bent, hoe je werkt en hoe je met mensen omgaat. Wat veel mensen ook leuk vinden zijn onze gezellige bedrijfsactiviteiten, waarmee we de saamhorigheid versterken.'

tekst Ria Dubbeldam

* Nutri-Score is een voedselkeuzelogo op basis waarvan consumenten gezondere keuzes kunnen maken bij hun aankopen binnen een productgroep. Nutri-Score is een stoplicht-systeem met vijf niveaus, waarbij A de te verkiezen keuze is en E de te vermijden keuze.

Achter kunstgrassportvelden gaat een hele wereld schuil

Theo Ceelen richtte met zijn broer André in 2001 CSC Sport op. Tien jaar later was het bedrijf voor aanleg en onderhoud van kunstgrasvelden uitgegroeid tot marktleider in Nederland. Hun succes? Innovatie en ondernemerschap. Een mooi bedrijf om je afstudeerstage te doen of om te gaan werken, zoals projectleider Stefan Oelderik heeft gedaan.

Speel je op een sportveld in het dorp of in de stad, dan is de kans groot dat die door CSC Sport is aangelegd. Hun kunstgrasvelden liggen in heel Nederland. Theo Ceelen: bij 45 procent van de voetbalverenigingen ligt minimaal één kunstgrasveld. We hebben ook wel een zestiental kunstgrasvelden in het betaald voetbal gedaan, maar hier wordt toch vooral op natuurgras gespeeld. De grootste markt is en blijft de gemeentelijke sportparken.’ Zo is ook Stefan Oelderik als student land- en watermanagement met CSC Sport in contact gekomen. ‘Ik heb interesse in sportvelden, door mijn familie heb ik een achtergrond in natuurgrasvelden. Verder ben ik mijn hele leven al voetballer, nog steeds en nu ook als trainer van mijn eigen zoontje. Als student speelde ik op een veld dat door CSC Sport was aangelegd. Het leek me wel wat om sportvelden te gaan realiseren. Ik belde en mocht er mijn masterscriptie gaan doen. Van twee kanten is die tijd zo goed bevallen, dat ik een contract aangeboden kreeg. Nu acht jaar later, sinds ik als student kwam aanwaaien, werk ik hier nog steeds met veel plezier.’ Theo Ceelen heeft een soortgelijke

studieachtergrond bij de school die destijds nog HBCS, Hogere Bosbouw en Cultuurtechnische School, heette. ‘Zoals vrijwel elke HBCS’er ging ik na mijn opleiding Cultuurtechniek aan de slag bij Arcadis (toen Heidemij) en zat er in vastgoed, funderingen, advisering en dergelijke. Op een gegeven moment wou ik iets. Arcadis gaf me de mogelijkheid voor een interim management bij Amsterdam Arena, dat in aanbouw was. Ik was verantwoordelijk voor de aanleg van het hoofdveld. Op die manier rolde ik de sportveldenbranche in.’ Het smaakte naar meer. Na eerst een eigen bedrijf samen met een andere HBCS’er volgde een nieuw bedrijf met zijn broer André: CSC Sport. ‘Mijn broer heeft ook een Larenstein-achtergrond. Hij heeft één jaar propedeuse HBCS gedaan en is vervolgens in Wageningen Agrarische economie gaan studeren. Net zoals ik wilde hij in zijn werkzame leven op een gegeven moment wat anders. Zo zijn we spontaan samen verder gegaan; hij meer vanuit de bodemtechniek.’

Jaar vooruit

CSC Sport staat bekend om de kwaliteit die ze levert. Ceelen: ‘Onze filosofie is altijd geweest om één jaar voor de

markt uit te lopen, zodat we erkend blijven als innovatief bedrijf. Wil je het beste, dan moet je bij CSC zijn. Die kwaliteit hoog houden gaat niet vanzelf. De markt ontwikkelt zich snel, je moet steeds beter in de keten zitten om mee te kunnen. Het is al snel overnemen of overgenomen worden. Vier jaar geleden is ons bedrijf verkocht aan TenCate Grass Company, die duurzame synthetische kunstgrasmaterialen ontwikkelt en produceert.’ Het is een slimme samenwerking bij het huidige duurzaamheidsvraagstuk in de kunstgrasmarkt. Ceelen: ‘Er zit een wereldwijd verbod op plastic korrels als invulmateriaal aan te komen. Wij hebben daar alternatieven voor. We maken NonFill sportvelden die optimaal presteren zonder invulmateriaal zoals de omstreden SBR-korrels, wat ook voor recycling een groot voordeel is. Daarnaast hebben we diverse organische invulmaterialen (kurk, maiskernen) en introduceren we dit jaar een honderd procent organisch invulmateriaal.

Waterberging onder sportvelden

Oelderik vult aan: ‘Sinds een jaar of drie legt CSC Sport waterberging in kunstgrasconstructies aan: regenwater wordt opgevangen en wateroverlast voorkomen. Het water kan de sportvereniging in een latere fase afvoeren naar het oppervlaktewater maar ook zelf gebruiken voor beregening van naastgelegen natuursportgras- of hockeyvelden. Ook van de kantine of het clubhuis kunnen

we water opvangen en bergen. Dat is best wel innovatief en groot aan het worden.’ Ceelen: ‘De hockeybond, zeker internationaal, streeft naar velden zonder waterverbruik. In Nederland is het waterverbruik nog niet zo’n probleem, maar kom je in Noord-/Zuid-Amerika, India of Australië – landen met waterschaarste – dan is dat een ander verhaal. Daar wil je geen drinkwater voor hockeyvelden gebruiken. Er zijn al kunstgrasvezels die water kunnen vangen. In landen waar het overdag heel warm maar ’s nachts rond het vriespunt is, ontstaat veel condens. Via de kunstvezels is het condenswater te winnen en er zelfs drinkwater van te maken. In Dubai bijvoorbeeld ligt al zo’n kunstgrasveld, in dit geval van TenCate, maar wij kunnen ook met het product werken.’

Duurzaam aanbesteden

Zo zijn er legio ontwikkelingen in verduurzaming bij CSC Sport: warmteterugwinning, CO₂-reductie en elektrisch autorijden. De nieuwste stap is dat al hun machines op HVO100 – honderd procent geproduceerd uit hernieuwbare en duurzame grondstoffen – kunnen draaien. Als een klant het wil kan deze brandstof worden gebruikt. Oelderik: ‘Helaas is het nog vaak zo, dat we moeten aanbesteden op basis van de laagste prijs, waardoor duurzamere opties – die vaak duurder zijn – dan vaak niet kunnen. Slechts 5 à 10 procent van de opdrachtgevers kijkt naar duurzaam-

heidsaspecten.’ Ceelen ziet echter wel het besef bij opdrachtgevers snel ontwikkelen. ‘We verwachten in 2023 50 tot 100 procent duurzaam aan te besteden. De overname door TenCate maakt ons hier sterker in. TenCate maakt ons hier sterker in. TenCate maakt fantastisch mooie producten, en wij kunnen de connectie leggen tussen wat de markt vraagt en welke producten daarvoor geleverd moeten worden. Die slag zijn we volop aan het maken. We zoeken nieuwe collega’s die willen werken aan de verduurzaming, die willen meedenken over vernieuwingen en signalen uit de markt opvangen. Verduurzaming wordt de toekomst, al op korte termijn.’

Boeiende werkomgeving

Oelderik: ‘CSC Sport is een inspirerende omgeving voor studenten en afgestudeerden van diverse opleidingen van Hogeschool Van Hall Larenstein. Achter kunstgrassportvelden gaat een hele

wereld schuil. Dat wist ik ook niet op voorhand. Ik begon als voorman/uitvoerder om de projecten draaiend te houden en ben inmiddels doorgegroeid als projectleider. Mijn takenpakket is verruimd met calculeren, aanbesteden en inschrijven, financiën en facturatie. Ook doe ik acquisitie en overleg ik met bestaande en nieuwe klanten om onze producten te promoten. Wat het werk zo boeiend maakt zijn de best complexe uitdagingen, zeker op het gebied van verduurzaming. Daar kunnen studenten en afgestudeerden van mijn school goed bij helpen.’ Ceelen vult aan: ‘Bij CSC Sport gaan we sterk uit van de eigen verantwoordelijkheid. We zoeken dus ondernemende mensen die hun verantwoordelijkheid durven te nemen.’ Meer weten? Volg CSC Sport tijdens de online Carrièreweek van 14-17 maart of mail naar m.veerman@cscsport.nl

TEKST RIA DUBBELDAM

Bedrijf CSC Sport
Aantal medewerkers 40
Jaaromzet 30-40 miljoen
Vestigingen Zeewolde en Den Bosch
Naam en functie Theo Ceelen, mede-oprichter CSC Sport, en Stefan Oelderik, projectleider
Opleiding Ceelen: HBCS, 1980, Oelderik: Land- en watermanagement, 2014

‘Ik werk bewust toe naar mijn droombaan’

De opleidingen van Hogeschool Van Hall Larenstein en Yuverta mbo Velp geven ruimte om je eigen pad te kiezen. Is dat pad voor jou helder of wordt het gaandeweg de opleiding steeds duidelijker? We vragen het zes jongeren. Verheug je je erop om een gerichte bijdrage te gaan leveren aan de samenleving?

SAMENSTELLING LEONIE HEUTINCK EN RIA DUBBELDAM

Arlette Hazevoet

- Tweedejaars student Tuin- en landschapsinrichting (deeltijd), beheer & management buitenruimte

‘Ik doe mijn droomstudie, daarvan raak ik steeds meer overtuigd. De afgelopen jaren heb ik gezien wat er allemaal mogelijk is qua werk en dat is veel. Ik ben blij dat ik nog even de tijd heb om te ontdekken welke kant ik precies op wil, maar met die droombaan gaat het hoe dan ook wel goed-komen. Ook in mijn werk wil ik me blijven ontwikkelen en bezig zijn met zaken die mij aan het hart gaan. Ik ben vooral een creatieve denker. Brainstormen en vandaaruit concrete oplossingen vinden: het zou heerlijk zijn als mijn toekomstige baan daarop aansluit. Jarenlang heb ik als psycholoog gewerkt. Graag zou ik ook die kennis en vaardigheden benutten. Hoe kun je met groen de gezondheid en het welzijn van mensen beïnvloeden? Zelf ben ik voor het groen vanuit de Randstad naar de Veluwe verhuisd. Meer bomen, minder mensen. Wandelen in de natuur doe ik meer dan ooit: stress vermindert en ik word er vooral heel gelukkig van.’

‘Van kleins af aan wil ik al met dieren werken. Wat ik in deze sector wil gaan doen, is tijdens mijn studie pas echt duidelijk geworden. In 3-havo moest ik mijzelf oriënteren op vervolgoopleidingen in verband met het maken van mijn profielkeuze. Hier kwam ik de opleiding Diermanagement tegen. Deze opleiding sprak mij gelijk erg aan! Ik heb dan ook niet lang getwijfeld wat ik wilde gaan studeren. Toen ik mijn opleiding begon, wilde ik graag op de educatie-afdeling in een dierentuin gaan werken. Gedurende de opleiding ben ik erachter gekomen dat ik dieren in de zorg ook erg interessant vind. **Het lijkt me dan ook heel tof om educatie en zorg in een dierentuin te combineren.** Zowel mijn majorstage als mijn afstudeeronderzoek zou ik graag willen richten op de dierentuinsector. Mijn majorstage zou ik graag willen lopen in een dierentuin, waar mensen met een zorgvraag werken. Mijn afstudeeronderzoek wil ik juist gaan richten op educatie in dierentuinen.’

Desiree Donkers

- Laatstejaars Diermanagement
- Penningmeester Studievereniging Animoso
- Medewerker Bezoekersservice Vogelpark Avifauna

Walter Verspui

- Derdejaars Management van de leefomgeving
- Stagiair AgroAgenda Noord-Nederland

‘Ik studeer management van de leefomgeving, omdat ik kansen zie voor een natuurinclusieve wereld en landbouwsysteem. Die kansen heb ik ontdekt tijdens de vooropleiding onderzoeker Natuur en milieu bij Yuverta mbo Velp en de jaar cursus voedselbossen werelden bij Voedselbos.net. **Tijdens mijn studie wil ik kennis en vaardigheden opdoen waarmee ik een zinvolle bijdrage kan leveren aan een veranderende leefomgeving en veranderend gedrag.** De breedte aan onderwerpen die de opleiding mij aanreikt maken het mogelijk hierop te focussen. Begin februari ben ik begonnen met een stage bij AgroAgenda Noord-Nederland, een samenwerkingsplatform van uiteenlopende partijen in de agrotek, primaire landbouw, overheden, terreinbeheerders, milieufederaties en kennisinstellingen. In veertig pilotprojecten, verdeeld over vijf deelagenda’s, wordt toegevoerd naar een natuurinclusieve, duurzame landbouw. Ik help mee bij het verder opschaalen van de projecten. Ook begeleid ik vergaderingen door te notuleren, informatie op te halen en vergaderingen/workshops voor te bereiden. Een stage als ideale droombaan.’

‘Kennen jullie de vriendenboekjes nog? Waar je in schreef op de basisschool? Er was altijd een vraag ‘wat wil ik worden als ik groot ben?’ En mijn antwoord was altijd zeebioloog, in plaats van het gebruikelijke prinses of agent. Om deze reden bent ik Kust- en Zeemanagement gaan studeren. Wat ik precies in de zee wou was voor mij ook nog een raadsel, maar gelukkig was er veel ruimte voor persoonlijke ontwikkeling binnen de opleiding, waardoor ik mijn eigen weg kon vinden. De vele stages hebben mij geleerd wat ik wel en niet leuk vind, en **mijn minor was doorslaggevend in wat mijn droombaan gaat worden: science communicatie.** Ik heb deze weg niet altijd gevolgd, maar ben er langzaam ingerold. Juist door wat ik geleerd heb in het werkveld tot nu toe, denk ik dat ik via deze droombaan de meeste impact kan maken, ook al word ik geen marine bioloog meer. Onderzoek gebeurt er genoeg, en ik wil dit delen met de wereld.’

Esther van de Pas

- Kust- en Zeemanagement, januari 2022 afgestudeerd
- Voorzitter opleidingscommissie Kust- en Zeemanagement, 2020
- Voorzitter Medusa, 2020

Mike Schampers

- Vierdejaars student Land- en watermanagement
- Studentvoorlichter Hogeschool Van Hall Larenstein

‘Toen ik aan de opleiding Land- en watermanagement begon, deed ik dat vanuit de interesse om aardrijkskunde en bètavakken te combineren. Vooral landschapsontwikkeling sprak me aan. Tijdens de opleiding kwam ik er echter achter dat ik meer heb met hydrologische onderwerpen dan met het ontwikkelen van het landschap. De projecten en stages in de opleiding ben ik steeds gericht gaan kiezen in de onderwerpen die mij aanspraken. Het mooie is dat je dan ook veel contact hebt met experts in dat onderwerp en zo ook meer leert over welke beroepen er allemaal met de opleiding mogelijk zijn. Welke baan ik wil als ik ben afgestudeerd weet ik nog niet. **Ik ben er daarom blij dat er ruimte is in de opleiding om je talent te ontwikkelen.** Zo ben ik erachter gekomen dat het zoeken naar oplossingen voor knelpunten in het waterhuishouden goed bij me past en uitdagend is. In mijn ideale baan wordt dit straks gecombineerd met GIS.’

‘In de voorbijaande jaren heb ik bij Helicon mbo Velp – nu Yuverta mbo Velp – twee mbo-4-opleidingen afgerond. De eerste in Diermanagement, waarbij ik deels actief was in de landbouw en in de diervoeding. Beide vond ik interessant, echter wilde ik meer. Dus ben ik verder gaan kijken en kwam zo terecht bij de mbo-opleiding Bos- en Natuurbeheer. Toen wist ik het, dit is de opleiding! Wat me voorname-lijk aantrok was de combi van theorie en praktijk. Na een tijdje groeide mijn interesse voor ecologie. **Dat werd dan ook mijn doel: ik wil als junior ecoloog of veldwerker aan de slag gaan.** Na mijn afstuderen ben ik gelijk het veldwerk in gegaan bij twee ecologische adviesbureaus, het werk was vooral seizoensgebonden. Maar daardoor heb ik wel veel kennis op kunnen doen. Mij viel op dat er veel vraag is naar mensen met expertise in de combinatie landbouw en natuur. Misschien dat er hier ook werk voor mij in het verschiet ligt. En inderdaad per 1 maart ben ik begonnen als projectmedewerker bij Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Achterhoek.’

Leonie Geurts

- Mbo-4 Diermanagement, 2018
- Mbo-4 Bos- en Natuurbeheer, 2021
- Projectmedewerker Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Achterhoek, maart 2022

‘Ik werk aan uitdagende projecten en heb veel doorgroeimogelijkheden’

Bertus Mulder werkt in maart precies een jaar als ontwerper hoogwaterbescherming en landinrichting bij ingenieursbureau Witteveen+Bos. Zijn eerste sollicitatiebrief na zijn afstuderen leverde gelijk een match op. ‘Zowel de vacature als het bedrijf trokken me aan. Witteveen+Bos is een van de grootste ingenieursbureaus van Nederland. Daardoor kan ik veel verschillende kanten op. Ik kan werken aan grote en integrale maar ook aan kleinschalige lokale projecten en heb veel doorgroeimogelijkheden. Dat is wel erg fijn voor het begin van je carrière.’

Het Van Starckenborghkanaal, onderdeel van de Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl. De hoofdvaarweg is een van de projecten waar Bertus een bijdrage aan levert.

Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl, een opdracht van Rijkswaterstaat. ‘De hoofdvaarweg is één van de belangrijkste vaarwegen van ons land en onderdeel van de doorgaande vaarweg van Amsterdam naar Noord-Duitsland. Probleem is dat veel elementen langs de vaarweg aan vervanging toe zijn en de vaarweg momenteel nautisch niet voldoet aan de gewenste scheepvaartklasse. Het is echt een flink project als je bedenkt dat het kanaal nu op plekken 54 meter breed is, waar het volgens de richtlijn 57 breed moet zijn. In deze fase zijn we alle knelpunten op breedte, diepte, zichtlijnen en bruggen/ligplaatsen aan het verkennen. In de volgende fase gaan we de geïnventariseerde knelpunten oplossen door het kanaal volgens de richtlijn te ontwerpen met Civil 3D. Vorig jaar juni zijn we met de verkenning van de knelpunten gestart. Die inventarisatie zijn we momenteel aan het afronden.’

Met de projecten Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl en natuurinrichting Springendal en Dal van de Mosbeek is Bertus volop bezig. ‘Genoeg te doen dus. En de projecten blijven maar komen. We krijgen er graag nieuwe collega's bij, die samen met ons een bijdrage leveren aan het verbeteren van de leefomgeving. Kijk op de website www.vva-aristaeus.nl naar onze vacatures in het kader van de online CarrièrewEEK. Zowel onze groep in Heerenveen als die in Deventer en Utrecht zoekt versterking.’

tekst Ria Dubbeldam

Een groot project waaraan Bertus een bijdrage levert, is de renovatie van de

‘Zijn eerste kennismaking met Witteveen+Bos was tijdens een stage bij een waterschap, waar hij een project deed voor De Drie Polders dat wordt ingericht voor waterberging en natuurontwikkeling. Witteveen+Bos was hierbij door het waterschap ingehuurd voor advies. ‘Ik vond het dusdanig interessant dat ik na mijn afstuderen dacht: daar wil ik graag werken! Ingenieurswerk is veelzijdig, van verkenning, naar planvorming, ontwerp en realisatie. Dat ligt mij wel. Het interessante ervan is dat je te maken krijgt met een breed scala aan onderwerpen en samenwerkt met vele disciplines.’

Bertus werkt in de groep integraal ontwerp GWW. Zijn taken en verantwoordelijkheden worden gaandeweg groter. Zo is hij bijvoorbeeld momenteel verantwoordelijk voor de uitvoering van conditionerende onderzoeken in natuurgebied Springendal

Meer weten
over ons
mooie vak als
rentmeester?

Mail: jessica@klement2.com

Klement
RENTMEESTERS

Nu is het moment...

...om Klement Rentmeesters te gaan volgen.

Bel ons: 043 - 32 33 511 of ga
naar www.klement2.com

Makelaardij
Beheer en exploitatie
Herbestemming
Subsidies
Grondzaken

Mogen wij een moment...

...om onze passie met je te delen

Wij zijn Klement Rentmeesters. Onze liefde voor monumenten en landgoederen zit diep. We wonen, werken en leven in monumenten. Het is onze lotsbestemming om dit moois te vitaliseren en te behouden voor de toekomst.

Wij adviseren over beheer, onderhoud en herbestemming van monumentale panden en landgoederen, optimaliseren exploitaties, verzorgen de aan- en verkoop.

Wij zijn op zoek naar jou als je met ons dezelfde passie deelt: de liefde voor monumenten en landgoederen! Als stagiaire of werknemer bij Klement Rentmeesters doe je veel praktijkervaring op en leer je je creativiteit optimaal benutten.

Klement Rentmeesters. **Liefde voor monumenten en landgoederen.**

Wij denken graag mee over uitdagende (afstudeer)opdrachten. We bieden een professionele werkomgeving en een marktconforme vergoeding. En natuurlijk héél veel bezoeken aan landgoederen en monumenten..!

Heb jij ook liefde voor het vak als rentmeester?

Toon dan je interesse als stagiair of afgestuurde middels een mailtje naar: jessica@klement2.com

Studieloopbaanbegeleiding: belangrijker dan je denkt

Studieloopbaanbegeleiding (SLB) is een serieus onderdeel van de opleiding. Dat hebben veel studenten tijdens de coronapandemie ervaren. Maar ook hun studieloopbaanbegeleiders. ‘Veel studenten hebben moeite om thuis te werken, om de motivatie te vinden’, zegt Corinne Idink. ‘Dus voeren we naast de reguliere momenten vaker individuele gesprekken met studenten, bij wie het studeren niet zo goed lukt.’ Ook los van corona zal SLB een prominentere plek in het onderwijs krijgen.

Corinne Idink is vol overtuiging studieloopbaanbegeleider en stagebegeleider bij de opleiding Tuin- en landschapsinrichting. Dit doet ze al zo lang ze bij Hogeschool Van Hall Larenstein werkt, ofwel sinds 2002. ‘Als je me vraagt waar ik vooral energie van krijg, dan is het studenten zien ontwikkelen en groeien.’ Studenten vooruit helpen is zo haar passie, dat ze dit jaar meewerkt aan een hogeschoolbrede vernieuwing van het studieloopbaanprogramma.

Omslag studieloopbaanbegeleiding

Studieloopbaanbegeleiding wordt serieus door de school opgepakt, maakt Idink duidelijk. Al krijgt het van studenten een goede beoordeling, toch kan het nog beter. Het afgelopen half jaar is

een projectgroep aan de slag gegaan om hogeschoolbreed nieuwe kaders op te stellen. En dat zal vanaf volgend jaar geïmplementeerd worden. ‘Het lesprogramma bestaat momenteel uit vaste opdrachten om studie- en planningsvaardigheden aan te leren, zoals een cv opstellen of een reflectieverslag maken. Veel studenten voeren de opdrachten alleen maar uit, omdat ze er studiepunten voor krijgen, niet omdat ze het zinvol vinden. Terwijl wij de overtuiging hebben dat het – zeker in deze tijd van snelle veranderingen – heel belangrijk is om als jongere inzicht te hebben in jezelf en je kwaliteiten. Je moet goed kunnen reflecteren. Dat gaat veel beter in een gesprek dan in een verslag, waarbij niet zelden passages uit een

eerder verslag worden gekopieerd en wat aangepast. Ons idee is om in de SLB-lessen veel meer met elkaar in gesprek te gaan: Wat heb je nou de afgelopen tijd geleerd? Je hebt samen een project gedaan en hoe ging die samenwerking? Door gesprekken denken we meer diepgang te krijgen en dus veel meer te bereiken. Die omslag willen we proberen te maken. Het onderwijsprogramma willen we daarop aanpassen, zodat studenten meer persoonlijk leiderschap aanleren. Wij als SLB’ers gaan daarvoor meer coachen en minder lesgeven.’

SLB+ voor extra ondersteuning

Elke opleiding heeft een groep van docenten die loopbaanbegeleider is, die meeloopt met de student vanaf het begin van de studie en ondersteunt bij studiekeuzes, het voorbereiden van de stage en dergelijke. Daarnaast hebben veel opleidingen aandacht voor SLB+, begeleiding voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben, bijvoorbeeld vanwege een functiebeperking, ADHD of autisme. Idink: ‘Een SLB’er binnen de opleiding die deze groep studenten extra ondersteunt is iets van de laatste jaren. Veel opleidingen doen het al, maar we willen dat voor alle opleidingen invoeren, en zijn dat voor de hele school verder aan het ontwikkelen.’

Prestatiedruk

De indruk van SLB’ers is ook dat studenten veel druk ervaren. Onder meer omdat ze moeten werken om te kunnen studeren, waardoor ze minder voor school kunnen doen. Maar studen-

ten leggen zichzelf ook druk op dat ze de studie per se binnen vier jaar moeten halen. Idink: ‘Aan de begin van de opleiding laten we studenten hun verwachtingen opschrijven. Acht van de tien studenten schrijft: binnen vier jaar afstuderen. Die prestatiedrang probeer ik als studieloopbaanbegeleider te nuanceren, zeker in deze tijd van corona. Als er geen financiële noodzaak is, adviseer ik vaak om het rustiger aan te doen. Door meer rust wordt de kans van slagen alleen maar groter. Doe je een half jaar langer over de studie, dan ben je 23 in plaats van 22 en nog steeds heel jong. Studenten zie je bij zo’n advies vaak al ontspannen. Oh ja, waarom zal ik eigenlijk voldoen aan de verwachtingen

van de huidige maatschappij: presteren, anders hoor je er niet bij? Wij SLB’ers wijzen erop dat een half jaar of jaar uitstel ook veel kansen kan geven, bijvoorbeeld door extra vakken te volgen of actief worden bij een studentenvereniging; wat allemaal goed op het cv staat. Of gebruik de extra tijd om naar het buitenland te gaan, wat nu een beetje lastig kan zijn, maar nog steeds studenten doen.’

Carrièredag

Voor deelname aan de Carrièredag, deze editie een online Carrièreweek van 14-17 maart, krijgt een deel van de studenten studiepunten, als onderdeel van het vak studieloopbaanbegeleiding.

‘Het aantal SLB-punten is per opleiding verschillend. Daar hebben we in de projectgroep ook naar gekeken, omdat de Carrièredag een onderdeel is van de voorlichting over de loopbaankeuzes. Studenten hebben aangegeven dat ze daar gemiddeld te weinig voorlichting over krijgen. Onze projectgroep heeft aangegeven dat onder andere de Carrièredag echt een onderdeel moet zijn van SLB. Daar willen we ons meer voor gaan inzetten.’

TEKST RIA DUBBELDAM

Corinne Idink geeft tijdens de lockdown online studieloopbaanbegeleiding.

Wij zoeken een:

ADVISEUR

BODEM

Bij **BOOT** werken wij elke dag aan een toekomstbestendige leefomgeving. Daar hebben wij jou bij nodig! Doe je mee? Scan de QR-code met je telefoon, kijk op www.werkenbijboot.nl of bel met Bob: 06 - 315 749 46.

INGENIEURS MET EEN VERHAAL

www.werkenbijboot.nl

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Werken aan het ontwerp, de techniek
en het beheer van buitenruimten
voor de grootste en meest diverse
vastgoedportefeuille van Nederland?

Kijk op werkenvoornederland.nl/rvb

werkenvoornederland.nl/rvb

Werken voor **Nederland**

CARRIÈRE

Er zijn maar weinig rentmeestersfuncties waarvoor kerkelijk rentmeester Luuk ten Hooven een overstap zou overwegen; zijn huidige baan verveelt nog lang niet. 'Het is fijn om kerken financieel gezond te kunnen houden, zodat ze hun functie als sociaal vangnet goed kunnen uitvoeren.'

‘Zakelijkheid en barmhartigheid gaan in mijn werk hand in hand’

Naam: Luuk ten Hooven
Opleiding: Hogeschool Van Hall Larenstein, Bos- en Natuurbeheer afstudeerrichting beheer vastgoed, 1995; SVM SOM Makelaardij, 2000
Functie: Rentmeester bij KKG (Kantoor der Kerkelijke Goederen), onderdeel van Silas Groep

Hoe kwam je terecht bij het Kantoor der Kerkelijke Goederen (KKG)?

'Dat heb ik aan de VVA te danken. Toen ik afstudeerde was er voor pasafgestudeerde bosbouwers geen werk, dus besloot ik als kopstudie Beheer Vastgoed/Rentmeesterij te doen. Na mijn diplomering werd ik VVA-lid en kwam ik terecht bij SBNL; een gezellige club, maar ik zag er voor mezelf weinig toekomst. Toen er een vacature bij het KKG vrijkwam, heeft de aan de VVA gelieerde Stichting Arbeidsbemiddeling Velp (SAV) mij en zeven anderen geselecteerd voor sollicitatiegesprekken met de directeur en de rentmeesters. Ik bleef met één andere kandidaat over. De directeur wilde mijn concurrent aannemen, maar de rentmeesters hadden mij liever. Zij kregen het laatste woord. September vorig jaar vierde ik mijn 25-jarig werkjubileum.'

Sinds 2008 werk je voor de regio Oost, daarvoor Midden/Zuid. Waarom deze overstap?

'Mijn leermeester, die werkzaam was in regio Oost, ging met pensioen. Ik wist dat dat eraan kwam en heb intern mijn interesse voor zijn post kenbaar gemaakt. Op dat moment was ik ook toe aan de uitdaging van een nieuw rentambt. Daarnaast komen mijn vrouw en ik van geboorte uit Salland en de Veluwe, en konden op die manier dicht bij familie wonen.'

Wat zijn je belangrijkste taken?

'Mijn werkgever is een stichting voor alle christelijke kerken of daaraan gelieerde instellingen. We werken zonder winstoogmerk, maar moeten wel onze eigen broek ophouden. Zestig procent van ons werk bestaat uit een beheerportefeuille,

waarvoor een fee wordt gerekend. De rest bestaat uit incidentele opdrachten, zoals vestiging van zakelijk recht, onteigeningen, en koop en verkoop van gebouwd vastgoed en landbouwgrond. Vooral grondaankoop kent weinig risico's en het jaarlijkse rendement is momenteel hoger dan bij de bank. Overigens kopen we meer dan we verkopen; jaarlijks zo'n 300 hectare meer. Op het moment dat het geld liquide is, wordt het vloeibaar en verdampt het binnen nu en vijftien jaar. Zit het vast in grond, dan is die kans kleiner.

Verder doen we steeds meer procesbegeleiding bij gebouwenvraagstukken, waar we voorheen alleen kerkgebouwen taxeerden die verkocht moesten worden. We opereren dan als onafhankelijke derde met alleen het belang van de kerkgenootschap voor ogen. Vragen die voorbijkomen zijn: wat hebben we? Hoe ziet de gemeente er nu uit, maar ook over vijftien jaar? Wat voor gemeente willen ze zijn en wat is daarvoor nodig?'

Wat maakt je werk aantrekkelijk?

'De combinatie van het zakelijke met het menselijke aspect. Zo kan het gebeuren dat een pachter door ziekte de pacht niet meer kan opbrengen. Moet je de betaling dan opschorten? Ik denk van niet, want je schept dan een precedent voor andere pachters, terwijl hun situatie misschien minder ernstig is. Het kan verstandig zijn om de geldstromen dan gescheiden te houden, door de pachtverplichting door te laten lopen maar via de diaconie diegene te compenseren. Een ander voorbeeld: iemand heeft na zijn overlijden grond geschonken aan een gemeente in de verwachting dat de grond nooit meer verkocht wordt. Toch lukt dat in ons volle

land niet altijd. De kunst is dan om de grond, als de bestemming verandert naar bouwgrond en daarmee in waarde stijgt, die zo duur mogelijk te verkopen. Het perceel komt dan wel in vreemde handen, maar met de opbrengst kan een kerkelijke gemeente soms wel vijf keer zoveel grond terugkopen. Zo respecteer je de wens van de erflater, ook al ligt de grond op een andere plek, en de kerk wordt er niet armer van.'

TEKST EDWIN VRIEZEN

VACATURE

**AAN DE SLAG
BIJ DE HEUS**

BEKIJK ONZE VACATURES

Binnen de Nederlandse Agri&Food is de diervoedersector een kennisintensieve bedrijfstak, die internationaal een koppositie inneemt. De Heus speelt daarin een toonaangevende rol. Elke dag zijn wij bezig met het ontwikkelen van efficiënte en kwalitatieve diervoederconcepten.

Nieuwsgierig en **innovatief** gaan wij daarbij voortdurend op zoek naar nieuwe mogelijkheden voor onze klanten. De Heus biedt **ondernemende professionals** de mogelijkheid om deze leidende rol in de sector verder te helpen ontwikkelen. Bekijk onze vacatures op www.de-heus.nl/vacatures of stuur een open sollicitatie.

**Ben jij binnenkort
mijn nieuwe
collega?**

Tijhuis Ingenieurs zoekt enthousiaste collega's om samen te werken aan meer kwaliteit in én om het water.

www.tijhuisingenieurs.nl/werkenbij

**Wij zoeken nieuwe
avonturiers om ons
team te versterken!**

Bel 088 - 500 1 600 of kijk op www.econsultancy.nl

Econsultancy

'Alle disciplines van Larenstein vind je bij het Rijksvastgoedbedrijf'

'Op zoek naar een uitdagende, veelzijdige baan? Denk eens aan het Rijksvastgoedbedrijf!', zegt Mike Rigter. 'Alles wat Larensteiners leren en doen, kan je hier in de praktijk terugvinden. Wij houden ons bezig met natuur, stedelijke en landschappelijke inrichting en civiele techniek.'

Mike kwam bijna vier jaar geleden bij het Rijksvastgoedbedrijf in dienst. Als adviseur sport- en trainingsfaciliteiten zet hij zich in voor de buitensportaccommodaties van Defensie en Justitie. Denk hierbij aan de sportcampus voor de nieuwe marinierskazerne op Nieuw-Milligen, een atletiekbaan voor Vliegbasis Woensdrecht, de ontwikkeling van een survivalrunbaan op de Oranjekazerne of het creëren van een beter leefklimaat voor de gedetineerden op de luchtplaatsen van gevangenissen. 'Dit is zomaar een greep uit de unieke vastgoedportefeuille waarvoor ik samen met mijn collega's, verantwoordelijk ben. Van ontwerp en bouw tot beheer en onderhoud. Met enthousiasme en expertise leveren we een bijdrage aan de sportcampus en de beweegvriendelijk buitenruimtes van de toekomst.' In zijn werk komen veel passies samen. 'Ik heb altijd affiniteit met sport gehad. Tijdens mijn opleiding Land- en Watermanagement heb ik me daar ook op gericht. Daarnaast ben ik ook parttime militair. Toen deze baan bij het Rijksvastgoedbedrijf voorbijkwam wist ik: "Daar ga ik voor".'

Grootste vastgoedbeheerder

Het werk bevalt hem zo goed dat hij graag bruggen bouwt met Hogeschool Van Hall Larenstein om afgestudeerden te enthousiasmeren. 'We doen dus mee aan de online Carrièreweek. Veel mensen weten namelijk niet dat het Rijksvastgoedbedrijf verantwoordelijk is voor de grootste en meest veelzijdige vastgoedportefeuille van Nederland. We zijn verantwoordelijk voor ministeries, Defensiecomplexen, paleistuinen, oefen- en schietterreinen, militaire vliegvelden en gevangenissen. Als landschapsontwerper kun je hier je hart flink ophalen met interessante ontwerpvragestukken. Maar ook in de andere Larenstein-disciplines is voldoende uitdaging te halen. Qua natuur kunnen we ons meten met Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. En als techniek kom je prima aan je trekken binnen de sectie Civiele techniek.'

Mooie combinatie

Touw- & hindernisbanen, klimtorens en skillsgardens, ofwel het stoere outdoor-gedeelte. Als er aan deze accommodaties wat mankeert krijgt Mike een belletje vanuit Defensie. 'Ik zorg ervoor dat de accommodaties gereed zijn voor gebruik,

zodat militairen veilig kunnen trainen en sporten. Regelmatig ga ik bij de sportgroepen langs en bespreek ik waar ze tegenaan lopen. Mijn werk is dus ook een mooie combinatie van stedelijke inrichting met civiele techniek, met soms een vleugje groen- en natuurbeheer. Behalve veilige en goede trainingslocaties vindt Mike het belangrijk dat er onder militairen een goede werksfeer ontstaat. Sportaccommodaties en chill-plekken in de directe leefomgeving van de militairen zijn daar een belangrijk onderdeel van. 'Afgelopen jaar heb ik op de Oranjekazerne tussen de legeringsgebouwen een mooie playcourt aangelegd. Als ik op avonden langs de sportveldjes, calisthenics toestellen en picknicktafels rijd, word ik blij als ik zie hoe goed ze gebruikt worden. Het gaat hier niet om individuele sportprestaties, maar om de saamhorigheid die zo'n playcourt teweegbrengt.'

Van "spijkerbroek" naar militair

Binnenkort start de uitvoering van een mooi sportproject op Marine Etablissement Amsterdam, met onder meer een nieuwe omloopbaan waarop elke 'spijkerbroek' die militair wil worden straks zijn eerste rondjes gaat maken om het vinkje geschikt achter zijn naam te krijgen. 'Je mag best weten dat ik er trots op ben dat ik de kar heb mogen trekken voor dit project. Dit soort projecten, waar alle Larenstein-kennis bij elkaar komt, dat zijn de krenten in de pap.'

Geïnteresseerd geraakt in Mike zijn werk bij het Rijksvastgoedbedrijf? Meld je dan nu aan voor de presentatie tijdens de online Carrièreweek op woensdag 16 maart, 16.30 uur.

tekst Ria Dubbeldam

‘Liefde voor monumenten en landgoederen’

In de rentmeesterij draait het traditiegetrouw om de 5 G's: grond, gebouwen, gebruikers, geld en gedonder! ‘Bij ons is dat niet anders’, aldus directeur Frank Klement van Klement Rentmeesters. ‘Bij gedonder komen wij in beeld, om het op te lossen of om het te voorkomen. Mooi werk dus.’

Klement Rentmeesters bestaat uit vijf dienstengroepen, legt Klement uit. De eerste groep Makelaardij verzorgt de verkoop en taxaties van vastgoed, vaak rijksmonumenten. Zelfs daar merken ze de huidige krapte op de woningmarkt. ‘Al doen we vooral zaken in het topsegment en is de vraag minder groot dan bij woonhuizen tot vijf ton, toch zijn ook bij ons de prijzen in de laatste vijf jaar met bijna 20 procent gestegen.’ Als voorbeeld van een lopend taxatieproject noemt Klement een rijksmonumentale boerderij met watermolen in de gemeente Meerssen. Het gebouw heeft een kantoorfunctie en herbergt zeven appartementen; wat direct raakt aan de dienstengroep Herbestemming. ‘Wanneer een gebouw zoals hier (gedeeltelijk) leeg staat en voor een goede exploitatie gebaat is bij een functieverandering, kijken we naar vier dingen: bestemmingsplan, behoud van de ‘ziel’ van het pand – een kasteel bijvoorbeeld is meestal alleen geschikt voor bewoning of als hotel –, vraag van de markt en vooral wat een eigenaar zelf wil. Voor een kasteelbewoner die gehecht is aan zijn privacy, is een horeca- of B&B-functie misschien niet zo handig.’ Dienstengroep Beheer en Exploitatie verricht het traditionele rentmeesterswerk. ‘Hoe hou je een landgoed als bedrijf in

stand en kun je de eigenaar volledig ontzorgen om de doelstelling van zijn bezit na te komen? Iets wat in deze dienstengroep mooi past en ook interessant is voor studenten uit Velp is het groene erfgoed, dus de restauratie en herontwikkeling van tuinen en parken rondom landhuizen. Zo zijn we momenteel bezig met de landschapstuin van Kasteel Geldrop. Hiervoor hebben we een restauratieplan gemaakt met vooral aandacht voor de bomen en paden.’

Dienstengroep Subsidies houdt zich bezig met de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (SIM) en de Woonhuisregeling (WHS), de twee regelingen specifiek voor gebouwen, en de Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (SKNL), een afwaarderingssubsidie voor omvorming van landbouwgrond naar natuur. Ook voor inrichtingssubsidies kunnen terreineigenaren bij Klement terecht.

De vijfde en laatste dienstengroep Grondzaken doet heel uiteenlopende projecten. ‘Een mooi voorbeeld waarbij we betrokken zijn, is een fietspad van Heerlen naar Ubachsberg. Samen met drie gemeenten, de provincie en waterschap Limburg hebben we de grondaankoop verzorgd. De verkeersveiligheid wordt vergroot, recreanten kunnen makkelijker van A naar B, en de werkzaamheden aan het fietspad worden gecombineerd met het realiseren van waterbuffers. Geen overbodige luxe, zoals we afgelopen zomer konden zien.’

Klement Rentmeesters ziet veel mooie kansen voor afgestudeerden van Hogeschool Van Hall Larenstein bij zijn bedrijf en doet daarom ook dit jaar mee aan de online Carrière dag. ‘We zoeken rentmeesters en makelaars, maar ook natuur- en civiel-techniekers. Ons werkgebied beslaat vooral Noord-Brabant en Limburg, maar ook elders in Nederland komt steeds meer werk. Onze twintig mensen werken heel zelfstandig. Elke ochtend om half elf logt iedereen via Teams in voor een werkoverleg vanaf de plaats waar hij of zij zich bevindt. Iedereen deelt zijn prioriteiten van die dag, waarbij over en weer simpele dwarsverbandjes worden gelegd, zodat de werkzaamheden zo efficiënt mogelijk verlopen. De jongeren in ons team zijn goed thuis in de digitale wereld, de ouderen brengen veel ervaring mee en dat gaat heel goed samen.’

Beluister de Rentmeesterspodcast op www.rentmeestersnr.nl/podcast

TEKST EDWIN VRIEZEN

Klement
RENTMEESTERS

Van ‘Gifpark’ naar Griftpark

Vorig jaar stond een excursie gepland naar het Griftpark middenin in Utrecht. De coronamaatregelen gooiden roet in het eten. Maar nu gaat de excursie door, en wel op 1 juli.

Gert Leurink (projectleider) en Frank van Deelen (adviseur milieutechniek) van de gemeente Utrecht nemen jullie mee naar wat eens een van de meest verontreinigde plekken van Nederland was. Op deze plek stond sinds 1860 de gemeentelijke gasfabriek en uiteindelijk werd het de Vaalt, een overslagterrein voor huishoudelijk vuil. Tot de gemeente in de jaren 70 het plan opvatte om de voormalige gasfabriekgebouwen te slopen vanwege de overstap van stadsgas naar aardgas. Als het aan de omwonenden lag zou er een park komen. Al snel moesten de werkzaamheden worden gestopt: er werd zware verontreiniging aangetroffen. In 1993 startte een grootschalige bodemsanering waarbij onder andere 8 hectare zwaar verontreinigde grond werd ingepakt.

Tijdens de excursie leggen de twee heren uit hoe de gemeente het voor elkaar heeft gekregen om het ‘Gifpark’ – zoals het in de volksmond heette – om te buigen tot een geliefd en modern

park: het Griftpark, vernoemd naar het stroompje de Grift. Met het toepassen van de diepwandtechniek werd het saneringsproces doorlopen; een primeur voor de Nederlandse saneringstechniek die tot op de dag van vandaag internationaal bekijks trekt. Ook interessant is participatietraject tijdens het ontwerpproces van het park. Uniek in die tijd: omwonenden kregen bijna volledig vrij spel hoe de inrichting

eruit zou zien. Leurink hield alleen plannen tegen als die de sanering in gevaar zou brengen. Nu, tientallen jaren later, is het een ongekend populair park. Op 1 juli, mits de maatregelen het toelaten, kun je dit knappe saneringswerk met eigen ogen aanschouwen. Geef je op bij het VVA-bureau: office-manager@vva-larenstein.nl. Nu al meer weten? Lees op www.vva-aristaeus.nl het achtergrondartikel.

Ga mee op excursie

Voor 2022 is een afwisselend excursieprogramma opgesteld. Kijk voor actuele informatie op www.vva.aristaeus.nl. Opgave via Els Themmen, els@vva-aristaeus.nl

12 maart
Natuureiland Tiengemetten,
11:00-15:00/16:00 uur
14 t/m 17 maart
Week van de online
Carrièredagen
voorjaar/zomer
CSC Sport (aanleg en onderhoud natuur- en kunstgrassportvelden), nadere info volgt

voorjaar/zomer
Dijkverzwaring
Gorinchem-Waardenburg
(zie www.gralliantie.nl) o.l.v. oud-Larensteiner Paul Bakker
13 mei
Van den Berk
Boomkwekerijen
1 juli
Griftpark Utrecht 2022
Markerwadden
(onder voorbehoud)
2022
Kleirijperij Groningen in combinatie met fabriek PMC Farmsum (onder voorbehoud)

Blue Print: beplanting van de toekomst op Floriade 2022

Hoe fantastisch is het wel niet om als student een ontwerp voor de Floriade te maken én dat daadwerkelijk uit te voeren! Het overkomt vierdejaars T&L-deeltijdstudent Chris Pluymackers. Blue Print is een onderscheidend ontwerp met een grote aantrekkingskracht voor bijen. Innovatief is zijn beplantingsmethode voor natuurlijke beplantingen.

Het ontwerp is straks te zien bij de kavels 112-116 waar acht bloemenschilderijen van 'beroemde' beplantingsdeskundigen zijn aangelegd. Zijn naam staat tussen klinkende namen als Mien Ruys (een ontwerp uitgevoerd door De Kleine Plantage) en Jacqueline van der Kloet, alumna van onze hogeschool. Landschapsarchitect en tevens alumnus Niek Roozen, die voor de groene inrichting van het hele Floriadeterrein

zorgt, is trekker van dit beplantingsproject. Om nieuw talen een plek te geven, vroeg hij studenten van T&L en Aeres om duurzame beplantingen te ontwerpen, passend bij het Floriade-thema Growing Green Cities. Een aantal beplantingsdeskundigen op school maakten een shortlist van studenten die het in zich hebben om zelfstandig een ontwerp te maken en tot realisatie te brengen. 'Dat was

nodig, omdat er door de coronacrisis weinig begeleiding kon zijn. Mijn naam kwam ook boven drijven. Ik heb al een aantal jaren bij Antwerpen mijn eigen bedrijf in tuinontwerp en -aanleg.'

Kleuren voor bijen

'Niek Roozen sloeg in zijn toelichting de opdracht een beetje plat. We moesten maar gewoon iets moois maken. Als ontwerper denk je dan: wat is dan iets moois? Dat is wel heel subjectief. Ik wil er toch meer dimensie aan geven door de duurzame thema's van de Floriade te verweven met een 'mooie' beplanting.' Pluymackers bedacht een beplanting waar bijen en andere insecten het hele jaar door voedsel kunnen vinden en bloemen kunnen bestuiven. 'Eerder is al onderzocht welke kleuren bijen het

beste kunnen zien. Ze herkennen vooral geel en blauw. Het kleurenpalet voor mijn ontwerp was bepaald! Daarmee vertel ik dat we veel geel en blauw moeten gaan gebruiken om de bestuivers een handje te helpen.'

Geabstraheerd VHL-logo

Pluymackers vindt dat de beplanting niet alleen zijn eigen naamsbekendheid dient; het is ook uit naam van de school. Docent Jack Martin hielp bij het vaststellen van de kernwaarden van de opleiding. 'We leren op school dat je eerst goed om je heen moeten kijken: het grotere schaalniveau. Mijn 100 vierkante meter ligt in een raster dat over de hele Floriade is uitgelegd. Om dat raster erbij te betrekken ontwierp ik een soort zichtlijn door de beplanting. Daardoor kunnen bezoekers mijn planten straks goed zien maar ook de bomen buiten mijn kavel die onderdeel zijn van het raster.' Hij realiseert zich goed dat zijn kavel maar een klein onderdeel is van een gigantisch evenement. Om iets te presenteren dat mensen onthouden, besloot hij een heldere beeldtaal neerzetten, een soort logo. 'Het is een abstract logo van school geworden. De linkerkant is een halve V en de rechterkant is een deel van de H. In het midden blijft de beplanting laag. Vanaf de grond zullen mensen het logo van school er waarschijnlijk niet in herkennen, maar vanuit de kabelbaan wel.'

Barcode

De laatste en vierde pijler van zijn concept - 'die vind ik belangrijk, ook voor de vakwereld' - is het beplantingssysteem. Pluymackers: 'We gaan steeds meer richting beplantingen die gebaseerd zijn op hoe planten in de natuur groeien. We zullen daarom van de bekende blokbeplanting moeten overstappen naar structuren waarbij veel verschillende plantensoorten door elkaar staan. Maar hoe kun je zo'n ingewikkeld beplantingspatroon met veel soorten dan toch eenvoudig uitvoeren? Ik kwam op het idee van een barcode, waarbij soorten bij elkaar staan die het samen goed doen en er samen mooi uitzien. Vervolgens herhaal je die barcode op een willekeurige manier over het hele vlak. Zo

wordt een ontwerp met veel soorten eenvoudig opschaalbaar en ontstaat er een interessant beeld, zonder dat je er zoveel vakkennis voor nodig hebt. Dat is handig voor de vakwereld, maar ook voor particulieren die het ingewikkeld vinden om planten te combineren. Wanneer ze een barcode beplanting nemen en die willekeurig herhalen, weten ze zeker dat het goed zal uitpakken. Dit beplantingsexperiment vind ik heel interessant. De enige manier om erachter te komen of het werkt, is door het te proberen. Ik zeg ook altijd tegen klanten: 'Doe nou maar gewoon. Als het niet lukt haal je de planten eruit en zet je er wat anders in.' Zo ontdek je allerlei dingen en wordt een beplanting er alleen maar beter van.' Zijn ontwerp voor de Floriade voert Pluymackers heel bewust zelf uit. 'Ik

ben er in 2020 mee begonnen. Ieder plantje is door mijn handen gegaan. Ik wil er zeker van zijn dat mijn beplantingsmethode goed wordt uitgevoerd. Ik wil het perfect hebben. Dus heb ik samen met mijn vriendin Marijke geplant. Ruim twintig keer ben ik op het Floriadeterrein geweest. Als laatste zijn in het najaar de bollen erin gegaan, zodat mijn ontwerp bij de opening van de Floriade er gelijk aansprekend uitziet.' Tijdens het beplanten kwam Pluymackers geregeld de professionals van de andere bloemenschilderijen tegen. 'Tussendoor heb ik bijvoorbeeld veel van Jacqueline van der Kloet geleerd. En toen de kabelbaan in gebruik kwam, mocht ik een keer een ritje maken om mijn kavel van boven te zien.'

Rustpunt

Voorlans alle acht bloemenschilderijen heeft Roozen een betonnen zitbank ontworpen. 'Zo hebben bezoekers een rustpunt, waar ze even kunnen gaan zitten en genieten van de beplantingen. In het midden van de zitplek staan paaltjes voor je telefoon, waar je foto's van jezelf tegen een prachtige achtergrond kunt maken als herinnering aan die Floriade; Roozen noemt het een selfiepunt.' Onze tip: bezoek de Floriade en ga vooral even langs bij bloemenschilderij *Blue Print* van Chris Pluymackers. En neem een selfie met je telefoon.

TEKST RIA DUBBELDAM, FOTO'S CHRIS PLUYMACKERS

De aanleg van de acht bloemenschilderijen. Die van Chris Pluymackers op de voorgrond.

SAMEN WERKEN AAN EEN DUURZAME LEEFOMGEVING!

Bij BWZ werken we aan complexe en multidisciplinaire inrichtingsprojecten die er toe doen. Met ons enthousiaste team dragen we zo bij aan een duurzame en toekomstbestendige leefomgeving.

GEBIEDSINRICHTING
INFRASTRUCTUUR
WATER EN VEILIGHEID

BWZ-INGENIEURS.NL

Van Doorn

Creatieve & technische topper gezocht!

Van Doorn vormt de buitenruimte van morgen. Wij leggen het aan, onderhouden en beheren het. Je vindt ons werk in heel Nederland. Als **technisch adviseur** vertaal jij de wensen en behoeften van onze klanten in praktisch doordachte plannen. Je maakt een ontwerp en werkomschrijving en geeft advies over biodiversiteit, klimaatadaptatie en circulariteit. Zo draag jij je steentje bij aan de buitenruimte van morgen.

Kijk voor deze en andere vacatures op
vandoornbuitenruimte.nl/werken-bij!

EEN FAMILIEBEDRIJF WAARIN JOUW UNIEKE KRACHT TELT.

Typisch jij. Bij GMB.

Ben jij op zoek naar een dijk van een baan, toffe (afstudeer)stage of traineeship? Dan zit je goed bij GMB. Je werkt samen met je collega's aan veelzijdige uitdagingen in de waterketen. Uitdagingen waarbij jij het verschil maakt. Uitdagingen waarin jij je kan ontwikkelen. Stippel samen met ons jouw toekomst uit. **Wat is jouw unieke kracht?**

Check je kansen op www.werkenbijGMB.eu
of bel/app naar Leon Rosenkamp: **06 23 57 31 80**.

Witteveen ^{Bos}

75

Ingenieurswerk
mensenwerk

Wil jij als ontwerper een bijdrage leveren aan de inrichting en verduurzaming van Nederland op het gebied van water en natuur?

Bij ons kun je je ontwikkelen binnen de meest uitdagende projecten. Zo ga je je binnen een projectteam bezig houden met het maken van ontwerpen voor projecten op het gebied van dijkversterkingen, land- en polderinrichting en (her)inrichting van oevers en waterplassen.

In onze projecten en ontwerp-opgaven zijn onze zeven duurzame ontwerpprincipes een belangrijk middel om duurzaamheid vorm te geven. Ook jij zult op die manier bijdragen aan een verbeterde leefomgeving!

Wil je meer weten?
Meld je dan aan voor een (digitale) kop koffie!

Nieuwe stap in je carrière?

Als oud-Larensteiner
help ik je graag
aan een nieuwe baan!

Gespecialiseerd in werving,
selectie & detachering.

Schrijf je in op www.aatop-milieu-ruimte.nl

Open avond in Velp

Donderdag 24 maart
18:30 - 21:00 uur

mbo-opleidingen, zoals:

- Buitensport
- Watermanagement
- Bos- en natuurbeheer
- Boomverzorging
- Eco en wildlife
- Onderzoeker natuur en milieu

Meld je aan op yuverta.nl

Werken bij de FUMO

Onze wereld is de wereld van het milieu en de natuur: onze leefomgeving. Het is onze drijfveer om die zo goed mogelijk te beschermen en te bewaken voor de generaties na ons. Dit doen we met ruim 180 enthousiaste professionals.

Wij zijn regelmatig op zoek naar nieuwe collega's, bijvoorbeeld vergunningverleners, toezichthouders, specialisten en ondersteunende functies.

Interesse? Ga naar werkenbijfumo.nl

Zo werken we aan de toekomst.

72.000 zonnepanelen voor 7.000 Zwolse huishoudens

Als de ruimte schaars is, word je inventief. Dan win je zand voor de bouw én leg je een zonnepark op de ontstane plas, zoals op de Bomhofspas in Zwolle. Van en voor de omgeving, en met respect voor de natuur. Zo werken wij aan de toekomst van Nederland.

**Wil jij ook werken
aan de toekomst?**

Neem dan contact op via landschapsontwikkeling@dekkergroep.nl. We hebben regelmatig plek voor stagiaires, afstudeerders, projectleiders en -medewerkers voor onze duurzame (zandwin)projecten langs de rivieren. Kijk voor meer informatie op Dekkergroep.nl

Dekker. De nieuwe generatie grondstofwinners.